

مجله کانون وکلای دادگستری

شماره ۱۳۲

پاییز ۱۳۵۴

سال بیست و هفتم

محمد رضا جلالی نائینی

گزارش کنگره‌های مونیخ و توکیو و واشنگتن

به مجلس سنا در جلسه علنی مورخ ۱۳۵۴/۹/۳

«جناب آقای سناتور جلالی نائینی رئیس کانون وکلا در»
«رأس هیئت نمایندگی ایران در کنگره اتحادیه بین‌المللی»
«وکلا در مونیخ و کنگره صلح از طریق حکومت قانون در»
«واشنگتن شرکت و جریان آن دو کنگره و همچنین کنگره اتحادیه»
«حقوقدانان آسیا و جنوب اقیانوس آرام را به مجلس سنا»
«گزارش داده‌اند که اینک متن آن برای اطلاع خوانندگان»
«ارجمند در این‌جا عیناً نقل و چاپ میشود.»

مجله

سناتورهای محترم. همکاران ارجمند.

بطوریکه استحضار دارند اینجانب با کسب اجازه برای شرکت در کنفرانسهای حقوقی بین‌المللی که در شهرهای مونیخ و واشنگتن انعقاد یافت به شهرهای مذکور مسافرت کردم و اکنون لازم میدانم اجمالا گزارشی در این خصوص به استحضار همکاران محترم برسانم:

استحضار سناتورهای محترم از جریان این کنفرانسها از دو جهت لازم بنظر میرسد اول توجه و علاقه خاصی که محافل عالیقدر حقوقی دنیا به ایران تحت رهبری خردمندان شاهنشاه آریامهر نشان میدهند، دوم نقش فعالی که وکلاء دادگستری ایران در این‌گونه محافل حقوقی بعهده گرفته و نهایت کوشش خود را مبذول میدارند تا همپای پیشرفت‌های مملکت در سایر شئون و وظائف وکیل دادگستری دوران انقلاب را بخوبی انجام دهند.

کانون وکلاء از شهریورماه سال جاری سه هیئت برای شرکت در کنفرانسهای بین‌المللی به اروپا و آسیا و امریکا اعزام داشته است:

۱- اتحادیه جهانی وکلاء دادگستری

۱- اتحادیه جهانی وکلاء دادگستری که مرکز آن در اروپاست کنفرانس عمومی خود را در شهریورماه گذشته در شهر مونیخ بمدت پنج روز تشکیل داد در این کنفرانس که بوسیله حضرت رئیس جمهور آلمان فدرال گشایش یافت در حدود هزار نفر از وکلاء دادگستری ممالک دنیا شرکت داشتند و مسائل حقوقی مهمی مطرح شد که اهم آنها عبارت بودند از:

حمایت حقوق فردی در برابر وسائل ارتباط جمعی از قبیل آزادی مبادله اطلاعات در مطبوعات، مسئولیت سازنده کالا - و وصول مطالبات اتباع کشورهای خارجی.

با توجه باینکه در اثر توسعه روابط اقتصادی بین المللی موضوع وصول مطالبات خارجیان و تضمینات حقوق آنها مورد توجه خاص دول و محافل حقوقی میباشد کانون وکلاء مرکز این قسمت را مورد توجه مخصوص قرار داده و رساله هائی باین منظور تهیه شده که در آنها تضمینات و مقررات قوانین ایران برای حفظ حقوق سرمایه گذاران خارجی توضیح و تفسیر شده است.

در این کنفرانس یازده نفر از وکلاء دادگستری در معیت اینجانب شرکت کرده بودند و در بحث های مختلف حقوقی مشارکت داشتند. در جریان پذیرائی که حضرت رئیس جمهور آلمان فدرال از اعضای کنفرانس مونیخ بعمل آوردند شخصیت بین المللی و برجسته شاهنشاه آریامهر را ستودند و برای کشور و ملت ایران احترام خاصی قائل شدند و اعضای هیئت ایرانی را مورد لطف قرار دادند.

۲- اتحادیه حقوقدانان آسیا و جنوب اقیانوس آرام

۲- اتحادیه حقوقدانان آسیا و باختر اقیانوس آرام که کلیه حقوقدانان، استادان حقوق و قضات دادگستری قاره آسیا و استرالیا و نیوزیلاند را در بر میگیرد از نقطه نظر همبستگی قاره ای برای ملل آسیائی دارای اهمیت خاصی است. این اتحادیه مجمع عمومی خود را هر دو سال یکبار در یکی از کشورهای عضو تشکیل میدهد. رئیس اسبق این اتحادیه حضرت سرجان کر - فرماندار کل استرالیا بودند که سال گذشته میهمان اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر بودند و در بازدید خود از ایران نیز با اینجانب و دوسه نفر از اعضاء کانون بطور خصوصی مذاکراتی در اطراف مسائل حقوقی انجام دادند.

کنفرانس عمومی این اتحادیه در اوائل مهرماه سال جاری در شهر توکیو با شرکت زاید بر هزار نفر از حقوقدانان منطقه بوسیله والا حضرت تا کاماتسو ولیمهد ژاپن گشایش یافت. مباحث علمی مورد بحث این کنفرانس عبارت بود از: حقوق و جمعیت - نقش زنان در قانون - حقوق تجارت - استرداد مجرمین، و حقوق سرمایه گذاری. آقای دکتر عبدالکریم انواری عضو هیئت مدیره کانون وکلاء در این کنفرانس شرکت نموده و رساله تحقیقی خود را تحت عنوان «سرمایه گذاری

خارجی در ایران و مالکیت صنعتی»، به کنفرانس ارائه داده که مورد توجه حقوقدانان واقع شده و از طرف کنفرانس چاپ و برای استفاده اهل فن منتشر گردیده که نسخه‌ای از آن تقدیم ریاست مجلس سنا میگردد. کار علمی مذکور بنحوی مورد توجه قرار گرفت که ایشان به نیابت ریاست اتحادیه مذکور انتخاب گردید. رساله جامع دیگری در همین موضوع آقای ناصر شیلاتی فراهم آورده که در مجمع حقوقدانان در بلژیک توزیع گردید و مورد توجه واقع شده است و اینک نسخه از آن تقدیم مقام ریاست مینماید.

۳- مرکز صلح جهانی از طریق حکومت قانون

۳- مرکز صلح جهانی از طریق حکومت قانون هفتمین کنفرانس خود را در اکتبر گذشته در شهر واشنگتن تشکیل داد. در این کنفرانس حقوقی بیش از چهار هزار نفر حقوقدان از ۱۳۵ کشور جهان شرکت داشتند. در این کنفرانس شخصیت‌های برجسته و ممتاز حقوقی منجمله رئیس دیوان عالی کشور امریکا و ده نفر رؤسای دیوان عالی کشور از کشورهای مختلف و رئیس دیوان بین‌المللی لاهه و همچنین عده‌ای از وزراء خارجه ممالک مختلف و سفرائی که دارای تحصیلات حقوقی هستند و رؤسای دانشگاه‌های هاروارد و ییل شرکت داشتند. این کنفرانس که به مدت هفت روز ادامه داشت در اطراف بیست و چهار موضوع مهم حقوقی به بحث پرداخت و خلاصه آراء و نظرات مختلف حقوقدانان ارزنده جهان بصورت قطعنامه‌هایی به دنیا ارائه گردید. نه تن از وکلاء دادگستری ایران در معیت اینجانب در این کنفرانس شرکت داشتند که مورد عنایت و توجه خاص رئیس دبیرکل قانون حقوقی صلح جهانی قرار گرفتند بنحویکه دو ضیافت خاص به افتخار هیئت ایرانی از طرف مقامات مذکور برگزار شد. در ضیافتی که از طرف قاضی ویلیام تامپسون دبیرکل قانون صلح جهانی از طریق حکومت قانون اختصاصاً برای هیئت نمایندگی ایران ترتیب داده شده بود در سرمیز شام اینجانب سخنانی درباره اهمیت و فوائد اینگونه کنفرانس‌های بین‌المللی بیان نمودم و ضمناً در مورد نقش اساسی قانون در تأمین و تعمیم و گسترش صلح جهانی و ایجاد هماهنگی و تبادل نظر و بالاخره توسعه نظم حقوقی در تنظیم حسن روابط بین ملل مطالبی بیان داشتم که از جانب آقای ویلیام تامپسون دبیرکل کنگره مورد استقبال و تأیید قرار گرفت و متقابلاً مشارالیه نیز نکاتی چند در مورد فوائد عدیده حکومت قانون و رابطه آن با صلح جهانی و بالاخره بهره گرفتن از برپاکردن اینگونه کنگره‌های جهانی از حقوقدانان و ایجاد شناسائی و آشنائی بیشتر با فرهنگ و حقوق ملتها ایراد کردند و نسبت به مساعی ارزنده شاهنشاه آریامهر در راه تأمین صلح جهانی از طریق عدالت اجتماعی و توسعه روابط فرهنگی و بین‌المللی تجلیل بسیار نمودند و سلامت و دوام سلطنت شهریار ایران را آرزو کردند.

در روز ۱۲ اکتبر از ساعت ۹ صبح مراسم معارفه اعضاء شرکت‌کننده بعمل

آمد و در ساعت ۶ بعد از ظهر آقای والترئی واشنگتن شهردار شهر کلمبیا درباره جشن بین‌المللی روز حقوق جهانی در هتل شرایتون پارک سخنرانی کرد و در ساعت ۷ بعد از ظهر همان روز جناب آقای وارنئی. برگر - رئیس دیوان عالی کشور ایالات متحده امریکا در کاخ مجلل و با شکوه دیوان عالی کشور آقایان نمایندگان ۱۲۵ کشور جهان را خوش آمد گفتند و از تشکیل کنگره اظهار خوشحالی کردند و پذیرائی شایانی از مهمانان خود بعمل آوردند.

در روز ۱۳ اکتبر جلسه رسمی شکوهمند گشایش کنفرانس برپا گردید که ریاست جلسه با آقای چارلز راین - رئیس کانون صلح جهانی از طریق حکومت قانون بود و آقای وارن برگر رئیس دیوان عالی کشور ایالات متحده سخنرانی افتتاحیه را ایراد کرد و درباره نقش آزادی و دموکراسی و حکومت قانون در دنیا و در هر کشوری سخن گفت و اجمالا بیان داشت که پیشرفت چشمگیر کشور امریکا بخاطر دموکراسی و رعایت قانون و آزادی است.

مطالبی که بعد از این جلسه در طول مدت کنفرانس مورد سخنرانی و بحث و بررسی قرار گرفت و منتهی به انتشار تصمیمات نهائی کنفرانس گردید بشرح زیر است:

۱- حمایت بین‌المللی پناهندگان و آوارگان برطبق اصول پناهندگی.
۲- قانون دریاها که مربوط به مقررات بین‌المللی از جهت تردد کشتیها در آبهای آزاد و ماهیگیری و بهره‌برداری از آبهای آزاد است و همچنین طریقه حل اختلاف حاصله بین ملل مختلف در آبهای آزاد توسط دیوان دادگستری بین‌المللی و بحث درباره تصمیمات کنفرانس ژنو.

۳- کوشش همه‌جانبه بمنظور توسعه قوانین بین‌المللی.

۴- قانون و اصلاح سیستم پولی بین‌المللی.

۵- قراردادهای مربوط به کمکهای انرژی هسته‌ای و تضمین‌های اطمینان بخش برای استفاده صلح‌جویانه.

۶- بازرگانی بین‌المللی و نقش شرکتهای چند ملیتی در جامعه بین‌المللی.

۷- حمایت آوارگان از لحاظ حقوق بین‌الملل - رعایت اصول همبستگی‌های

جهانی.

۸- اجرای مقررات حداقل ضوابط لازم در رفتار با زندانیان که به تصویب

سازمان ملل متحد رسیده است.

۹- بررسی مسائل مربوط به تروریسم بین‌المللی.

۱۰- نقش کامپیوتر و قانون.

۱۱- توسعه خدمات حقوقی نسبت به افراد بی‌بضاعت در کشورهای توسعه

یافته (از قبیل معاضدت قضائی و وکالت‌های تسخیری).

۱۲- قوانین انسانی بین‌المللی حاکم بر برخورد‌های نظامی.

۱۳- اجرای حقوق جهانی بشر.

- ۱۴- قانون بین‌المللی حفاظت محیط زیست.
 ۱۵- منشور حقوق اقتصادی و وظائف دول.
 ۱۶- استفاده از سیستم ملل متحد.
 ۱۷- تعریف متفق علیه نسبت به تجاوز (آگرسیون).
 ۱۸- مداخله برخی از دولتها نسبت به عمل وکلاء دادگستری در مورد تعقیب و وظائف حرفه‌ای آنها.

۱۹- قانون و مسئله مواد غذائی.
 بعد از پایان کنفرانس یکبار دیگر از طرف دبیرکل صلح جهانی از طریق حکومت قانون هیئت نمایندگی ایران به ناهار دعوت شدند.
 خوشبختانه تشکیل این کنفرانس مقارن با زادروز مبارک اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر بود و همین امر باعث شد که اعضای کنگره یعنی نخبگان حقوقی دنیا که در حقیقت رهبران ملت‌های خویش هستند فرصت یافتند که تلگرام تبریکی از طرف کنگره صلح جهانی به پیشگاه مبارک اعلیحضرت همایونی تقدیم دارند و ضمن عرض تبریک سلامت و توفیق هرچه بیشتر رهبر عالیقدر مملکت ما را در حفظ صلح جهانی خواستار شوند.

در آخرین روز کنفرانس حضرت رئیس جمهوری ایالات متحده امریکا هیئت نمایندگی کشورهای مختلف و منجمله هیئت نمایندگی ایران را در کاخ سفید پذیرفتند و ایشان در این جلسه حضور کلیه آقایان را خیرمقدم و خوشآمد گفتند و سخنانی چند درباره اهمیت قانون و حکومت آن ایراد کردند.

در این جا وظیفه خود میدانم که بنام رئیس کانون وکلاء از همکاری و مساعی اعضاء هیئت‌های نمایندگی ایران در این کنفرانس‌های عظیم جهانی تشکر نمایم زیرا اینان با هزینه شخصی در مجامع و کنفرانس‌های بین‌المللی در قاره‌های مختلف جهان شرکت میکنند و دین خود را به مملکت و ملت ادا مینمایند. وکلاء دادگستری میتوانند سفیر حسن تفاهم و روابط بین‌المللی از نظر تشابه اصول حقوقی و قانونی که عامل وحدت فکری و همکاری است در میان سایر ملت‌ها باشند.

پیش از ختم کلام از فرصت استفاده نموده نظر مجلس محترم سنا را که یکی از ارکان مهم قانونگذاری است باین نکته معطوف میدارد که وکلاء دادگستری که وابستگان قوه قضائی مملکت هستند پیوسته در اجرای مصوبات مجلسین که به توشیح ملوکانه رسیده است کوشا میباشند و نهایت تلاش را نیز برای جامعه حقوقی ایران در صحنه بین‌المللی بعمل میآورند. لذا استدعا دارد در فرصت‌های مناسب کماکان به تقویت و حمایت این طبقه خدمتگزار واقعی و صدیق ادامه داده و بیش از پیش آنان را مورد توجه و تشویق قرار دهند تا بتوانند با دلگرمی بیشتر در راه گسترش و توسعه عدالت اجتماعی و صیانت حقوق فردی و دفاع از ذوی‌الحقوق و بیگناهان و وظائف مقدس و سنگین خود را ایفا نمایند.

در این جا لازم است بعرض نمایندگان محترم مجلس سنا برسانم که به پیروی

از منویات شاهنشاه آریامهر و در جهت رفاه و آسایش عموم جناب آقای هویدا نخست‌وزیر در چند سال گذشته به مستدعیات حق و کلاء دادگستری در مورد وکالت‌های تسخیری توجه نموده‌اند و همه‌ساله مبلغی ازین بابت در بودجه کل کشور پادار میشود بعلاوه دستور داده‌اند لایحه بازنشستگی و کلاء دادگستری را وزارت‌خانه‌های دادگستری و رفاه اجتماعی تهیه نمایند و پیش‌نویس لایحه مذکور تهیه گردیده و امید است در آینده نزدیک این لایحه مراحل قانونی خود را طی کند و به مجلسین شورا و سنا تقدیم گردد و با تصویب این لایحه این طبقه تحصیل کرده و مترقی نیز مانند سایر طبقات از مزایای بازنشستگی و تأمین در دوران پیری و از کار افتادگی بهره‌مند شوند و جا دارد تشکر و امتنان جامعه وکالت را از جناب آقای هویدا بسمع سناتورهای محترم برسانم.

در خاتمه از مساعی جناب آقای اردشیر زاهدی سفیر شاهنشاه آریامهر در ایالات متحده امریکا تشکر مینمایم و این تشکر را از این دید میکنم که همکاران گرامی من و کسانی که بکشورهای خارج مسافرت کرده یا میکنند میدانند که انسان در غربت چگونه یاد وطن میکند و وقتی مشاهده مینماید که يك سفیر و ظائف خود را با صمیمیت بنحو صحیح انجام میدهد بیشك درخود يك نوع احساس غرور و شادمانی مینماید.^۱

۱) الف- اسامی هیئت‌نماینده گی ایران در کنفرانس اتحادیه بین‌المللی وکلاء منعقد در مونیخ شرح زیر است:

۱- سید محمد رضا جلالی نائینی ۲- محمد باقر شریعت‌زاده ۳- محمود مشاور ۴- عباس ساسانفر ۵- بتول کیهانی ۶- مه‌ری‌شاه‌بابا ۷- محمود رایزن ۸- احمد معتمدی‌فر ۹- نادر گنجی ۱۰- تقی لطفی ۱۱- احمد رضی رضوی.

ب- نماینده ایران که در کنفرانس اتحادیه حقوقی آسیا و باختر اقیانوس آرام در توکیو شرکت نموده است: ۱- عبدالکریم انواری.

ج- اسامی اعضاء هیئت‌نماینده گی ایران که در کنفرانس صلح از طریق قانون در واشنگتن شرکت نموده‌اند:

۱- سید محمد رضا جلالی نائینی ۲- دکتر عبدالکریم انواری ۳- علی هاشمیان ۴- دکتر ناصر شیلاتی ۵- محمد علی امامی ۶- دکتر محمود منصوری نراقی ۷- دکتر هوشنگ امید ۸- احمد کورنگی ۹- ریاض‌اله تبیانی ۱۰- دکتر منوچهر طلیعه.